

KŘESŤANSKÝ ZPRAVODAJ

**Jak je krásné
vidět na horách posla,
který přináší radostnou zprávu,
zvěstuje pokoj
a oznamuje spásu.**

Heřmanův Městec
Vánoce 2019

GENEZE VÁNOC

Chcete genezi Vánoc? To znamená, jak a kdy vznikly? Já jsem pedant, a tak začnu od nuly. Nejdřív vznikl hvězdný svět, to je *kosmogeneze*. Pak za miliardy let svět ožil: *biogeneze*. A za moc a moc dlouho přišly květinčky a motýlové. A konečně bytosti oduševnělé, žabky, ptáčci, zvířátka: *zoogeneze*. To už bylo dost veselo na světě, a tak mohl přijít pomaloučku polehoučku člověk: *antropogeneze*. Zvětšoval se mu mozek, rozvíjelo se poznání; to se jmenuje *zoogeneze*, *noosféra*. Tady končí věda. Ona netuší, že člověk je spolustvořitel, protože je stvořen dle Boží podoby a Bůh dovolil, nebo nařídil, aby vytvářel sám sebe. Proto je člověk bytost nespokojená, náročná, hledající. Tak se ta noosféra nespokojila se svými hranicemi. Hledala za nimi, tušila možnosti (Seneca), a po mnoha dojemných pokusech vyřešit svou situaci přichází Advent Hebrejského zákona a konečně Vánoce: *Kristogeneze*.

Dnes už pěkně společně hraje a zpívá věda s vírou a člověk se raduje z vánočního daru Kristogeneze, protože ví, že ta nikdy neskončí.

Jan Rybář, Okénko do farnosti Letohrad

Náhle při nich stál anděl Páně a sláva Páně se rozzářila kolem nich. Zmocnila se jich veliká bázeň. Anděl jim řekl: „Nebojte se, hle, zvěstuji vám velikou radost, která bude pro všechny lid. Dnes se vám narodil Spasitel, Kristus Pán, v městě Davidově.“

Lukášovo evangelium 2,9-11

Milí přátelé v Kristu,

andělem, poslem Božím, se nám může stát prakticky kdokoliv. Důležité je poselství, které přináší, důležité je předání a tlumočení událostí, v tomto případě události Ježíšova narození. I my se zase můžeme stát anděly někomu dalšímu, můžeme se stát posly, kteří zvěstují radostné poselství, kteří tlumočí události z Boží perspektivy.

Anděl jim řekl: Nebojte se... Narození Ježíšovo, sláva Páně, se tu předává jako událost, která překonává lidský strach, která člověka vyzbrojuje a posiluje, která má moc strach ze srdce vyhánět. Sláva Páně, která se tu rozzářila, nově osvěcuje lidské životy. Ježíšovo narození je příchodem Boží lásky do našich životů.

Nebojte se, hle, zvěstuji vám velikou radost... V tom jsou Vánoce také krásné – že v samé jejich podstatě je překonání strachu a působení radosti. Boží láska, která v Kristu přichází, takto proměňuje náš pohled na svět, takto proměňuje náš přístup k životu i k druhým lidem. Nemusíme podléhat strachu, ale můžeme všechno postavit na tom, že Pán Bůh nás má na paměti, že se dává a jedná pro nás, že přichází mezi nás, že vstupuje do našich srdcí a je v životě s námi, ať se děje cokoli. Kristus se nám narodil, zachraňuje ze všeho zlého, čím musíme v životě projít. Dává naději, v níž můžeme najít bezpečí a oporu proti vinám, proti zlému, proti vlastní smrtelnosti...

Každý z nás se může stát andělem Páně – totiž vyhánět lidský strach a napomáhat lidské radosti. Narození Ježíše nám k tomu dává oprávnění i sílu. Nebojme se tedy a radujme se!

S přáním Božího pokoje Vás všechny zdravím, přeji Vám radost z vánočních dnů a jejich poselství a vyprošuji Vám Boží požehnání pro všechny dny dalšího roku.

Jan Plecháček

Drazí farníci, přátelé,

přiblížili jsme se vánočním svátkům. Dovoluji si vás všechny pozdravit a všem popřát požehnané a radostné prožití svátečních dnů uprostřed nejbližších.

Než však vstoupíme do poselství Vánoc, dovolme si malé ohlédnutí za prožitým adventem. Jaký vlastně byl? Jak jsme jej prožili? Čím jsme jej naplnili? Poctivě prožitý advent je spolehlivou cestou do vánočních radostí. Věřím, že jsme se snažili jít touto cestou, že radost z narození Božího Syna zachvátí naše srdce.

Znovu přicházíme k betlémské scéně, která nás nově inspiruje pro soužití v rodinném životě. Už nepřicházíme jako loni. Jsme o rok starší, více dospělí, moudřejší, bohatší na nové zkušenosti, z úspěchů či pádů. Díváme se nově. Adventní očekávání vedlo naši touhu. Díváme se sami, v tichosti svého srdce a přesto ve společenství, jehož jsme součástí a jež společně vytváříme. Žijeme společenství naší krásné země, společenství našeho města a obcí, našich pracovních kolektivů, naší farnosti a našich rodinných prostředí. Tak jako Josef s Marií žili společenství svého života a prostředí.

Betlém našich Vánoc má Boha. Tajemství, které hovoří jazykem lásky k nám lidem, že tento náš Bůh je veliký. Bůh, který tak miloval svět, že z lásky k člověku sestupuje na naši zem, do prostředí rodinné pospolitosti v betlémské stáji. Sestupuje i nyní. Chce být se mnou i dnes. I pro mě se narodil v Ježíši Kristu. Bůh, který je hoden, abych před ním já, člověk 21. století poklekl. Ano, to vyjadřuje každý, i ten nejobyčejnější betlém. Člověk přichází k jeslím betléma, aby poklekl a vyjádřil svůj správný a pravý vztah člověka k Bohu. Pokleknutí před Bohem. Tak poklekli pastýři i králové. To je i naše role. Výraz přirozeného vztahu k Bohu. Náš Bůh je Bůh klanění. Není Bůh na hraní. Není Bůh pro pobavení. S Bohem není hra. S Bohem se žije. Ani Bůh si nehraje s člověkem. Bůh přichází, aby žil s člověkem. Člověk přichází, aby žil s Bohem.

V těchto milostiplných dnech, ať si každý z nás najde chvíličku k pokornému pokleknutí před narozeným Bohem, Ježíšem Kristem. Tímto pokleknutím vyjádříme vděčnost za dar našeho života i životů našich bližních. Poděkujme, že nás dobrý Bůh provází na našich životních cestách a posílá nám do cesty lidi, skrze které je náš život krásný a bohatý.

Pokojné sváteční dny, pevné zdraví a optimismus do nastávajícího roku vám přeje a žehná

P. Adrian Sedlák

Drazí přátelé,

ze srdce vám přeji krásné a klidné svátky a pevně doufám, že vám budu moci osobně popřát i v Husově sboru nebo v našem malebném městě.

Nastávající Vánoce jsou rovněž zvláštní historicky. Před sto lety obnovilo úsilí česky a svobodně smýšlejících duchovních tradici česky sloužených vánočních obřadů, tím navázali na husitskou tradici. Tato česká liturgická reforma, provedená cestou činu, vyústila v založení nové církve, naší církve. I tuto skutečnost si připomeneme se vstupem do nového roku L.P. 2020.

Leoš Tuček

***A když chce uvést Prvorozeného do světa, praví opět:
„Ať se mu pokloní všichni andělé Boží!“***

Židům 1,6

VÁNOČNÍ BLÁZEN

V jedné zemi na Východě žil před dvěma tisíci lety mladý blázen. Jako každý blázen snil i on o tom, že se jednou stane moudrým.

Miloval hvězdy. Nikdy jej neunavilo pozorovat je a při tom žasnout nad nekonečností nebe. A tak se stalo, že jedné noci objevili novou hvězdu jen králové Kašpar, Melichar a Baltazar, ale i tento blázen.

"Ta nová hvězda je jasnější než ostatní", myslel si. "To bude královská hvězda - narodil se nový vladař! Chci mu nabídnout své služby. Vždyť jestliže je to král, bude určitě potřebovat také nějakého blázna. Vydám se na cestu a budu jej hledat. Hvězda mě povede."

Dlouho přemýšlel, co by novému králi mohl přinést darem. Avšak kromě své bláznovské kapuce, zvonkohry a jedné květiny neměl nic, co by mu mohl darovat.

A tak se z domova vydal na cestu - bláznovskou kapuci na hlavě, zvonkohru v jedné a květinu ve druhé ruce.

První noc jej hvězda přivedla do chudé chaloupky. Tam našel dítě, které bylo chromé. Plakalo, protože si nemohlo hrát s ostatními dětmi.

"Ach", pomyslel si blázen, "dám tomu dítěti svoji bláznovskou kapuci. Potřebuje ji více, než nějaký král." Dítě si bláznovskou kapuci nasadilo na hlavu a šťastně se rozesmálo, plné radosti. To bláznovi místo poděkování bohatě stačilo.

Druhou noc jej hvězda zavedla do krásného paláce. Tam našel dítě, které bylo slepé. Plakalo, protože si nemohlo hrát s ostatními dětmi.

"Ach", pomyslel si blázen, "dám tomu dítěti svoji zvonkohru. Potřebuje ji více, než nějaký král." Dítě zvonkohru nadšeně rozeznělo a šťastně se rozesmálo, plné radosti. To bláznovi místo poděkování bohatě stačilo.

Třetí noc jej hvězda zavedla do zámku. Tam našel dítě, které bylo hluché. Plakalo, protože si nemohlo hrát s ostatními dětmi.

"Ach", pomyslel si blázen, "dám tomu dítěti svoji květinu. Potřebuje ji více, než nějaký král." Dítě si květinu s úžasem prohlíželo a šťastně se rozesmálo, plné radosti. To bláznovi místo poděkování bohatě stačilo.

"Ted' už mi nezůstalo nic, co bych mohl králi darovat. Bude asi lepší, když se vrátím", pomyslel si blázen. Avšak když vzhlédl k obloze, hvězda stála na jednom místě a smála se na něj jasněji než kdykoli předtím. A v tom uviděl cestu k nějaké stáji uprostřed polí.

Před stájí potkal tři krále a zástup pastýřů. I oni hledali nového krále. Ten ležel v jeslích - malé, bezbranné, chudé dítě. Maria, která zrovna chtěla na slámu prostrít čisté plínky, se bezradně rozhlížela a hledala pomoc. Nevěděla, kam by dítě položila. Josef právě krmil osla a všichni ostatní měli plné ruce darů. Tři králové přinášeli zlato, kadidlo a myrhu, pastýři pak vlnu, mléko a chléb.

Jen blázen zde stál s prázdnýma rukama. Maria, plná důvěry, položila tedy dítě do jeho náruče. Tak našel Krále, kterému chtěl v budoucnu sloužit. A také věděl, že svoji bláznovskou kapuci, zvonkohru i květinu rozdál dětem, aby měl místo pro Dítě, které mu nyní se svým úsměvem darovalo moudrost, po níž toužil.

Milé sestry a milí bratři,

kdo z nás by neměl i v pokročilejším věku rád pohádky a příběhy? Vánoční svátky si bez nich ani neumíme představit! Tisíciletá moudrost je v našem vyprávění, které rozvíjí Matoušovu betlémskou zvěst o Ježíšově narození, převzácným darem. Zosobněné moudrosti jsou věnovány i celé biblické knihy. Tradice a zkušenosti generací bychom rozhodně neměli podceňovat a opomíjet.

Přeji vám i vašim rodinám a přátelům pokojné Vánoce prožité ve světle, které přináší radost i nově narozenou naději všude tam, kde již dohasíná. Usilujme být i v novém roce 2020 zastánci a nositeli křesťanských hodnot a tradice, v níž jsme vyrostli.

Církev československá husitská bude mít v novém roce 2020 příležitost si připomenout svoji již stoletou existenci. Naše náboženská obec v září oslaví devadesát let od otevření Husova sboru v Heřmanově Městci, který byl postaven díky štědrosti, ochotě a houževnatosti generace zakladatelů náboženské obce a prvních věřících v čele s bratrem duchovním Karlem Jelínkem. Věříme, sestry a bratři v Kristu, že přijmete naše pozvání a že se s námi o tuto radost podělíte.

Alena Tučková, CCŠH

Ježíš se narodil také pro tebe – ať jsi kdokoliv:

starý nebo mladý, šťastný nebo nešťastný,
úspěšný nebo neúspěšný.

Narodil se pro tebe a k tobě chce také přijít.

Chce přijít, aby ti dal naději, která nezávisí
na tvých schopnostech, výhrách či prohrách.

Nabízí ti odpuštění a svobodu.

Chce přijít, aby ti otevřel cestu k bohatství,
které není závislé na tvých úspěších

ani na míře inflace.
S Ježíšem můžeš prožít naplněný život...

Vážené sestry, vážení bratři, přeji vám, vašim rodinám a blízkým pokojné prožití vánočních svátků a po celý rok L.P. 2020 hojnost Božího požehnání.

Zdenka Sedláčková

TEN NEJNEPRAVDĚPODOBŇJŠÍ HRDINA

Bible je zvláštní kniha. Není radno si s ní zahrávat. Neopatrný čtenář se vystavuje vážnému nebezpečí, že když se do ní poctivě ponoří, nezůstane v jeho dosavadních názorech kámen na kameni. Biblické příběhy jsou totiž psány opravdu zvláštním rukopisem. Samá překvapení, samé nepravděpodobné scénáře a nečekaná rozuzlení. Všechno je jinak, naruby, vzhůru nohama. Ti dobří jsou zlí a ti zlí dobří, ti zdánlivě svatí jsou bezbožní a ti zdánlivě bezbožní jsou svatí. Ti slibní nestojí za nic, zatímco ti, se kterými nikdo vážně nepočítá, mění dějiny k nepoznání. První jsou posledními a poslední prvními, kdo chce být dospělý, má se stát dítětem. Kdo ztratí svůj život, ten jej nalezne, kdo se povyšuje, bude ponížen.

A největšími hrdiny se obvykle stanou ti nejméně pravděpodobní kandidáti. Praotcem Božího lidu je stařec Abraham. Jeho manželka Sára, jež má být matkou nescíslných zástupů, je neplodná babička, které již „ustal běh ženský“ (Gn 18,11). Hospodinův oficiální mluvčí Mojžíš má vážné potíže s výslovností a neví si rady s veřejnými projevy (Ex 4,10“). Králem podle Božího srdce není urostlý bohatýr Saul, nýbrž zrzavý mládeneček David, jemuž je svěřena péče o hospodářská zvířata (1 Sam 16,11). Svatí apoštolové jsou neotesaní rybáři bez základního vzdělání. Jako by chtěl Pán Bůh při volbě svých vyvolených nástrojů projevit zvláštní smysl pro humor. Stále znovu povolává k důležitým úkolům neuvěřitelně neperspektivní kandidáty, lidi, od kterých nikdo nic pořádného nečeká. Často jsou dávání za vzor ti, jimiž všichni ostatní pohrdají.

Jako v tom vyprávění o deseti malomocných, které Ježíš uzdravil. Jediný z nich přišel poděkovat, a sice ten nejméně pravděpodobný: Samařan, cizinec, kacír, podezřelý míšenec. Kdybychom ten příběh přenesli do současnosti, nejspíše by měl snědou pleť. A možná by se jmenoval Ištván Lakatoš nebo Lájoš Fekete. A právě on je všem ostatním dáván za příklad hodný následování. Stejně jako onen ještě slavnější Samařan, který se obětavě ujal raněného člověka, ležícího u cesty. Poté, co jej významní církevní hodnostáři obešli obloukem (Lk 10,25-37).

Ano, Hospodin má zvláštní zalíbení v nepravděpodobných kandidátech. Pěkně a nanejvýš realisticky to vyjádřil svatý Pavel: „Pohleďte, bratři, koho si Bůh povolává: není mezi vámi mnoho moudrých podle lidského soudu, ani mnoho mocných, ani mnoho urozených, ale co je světu bláznovstvím, to vyvolil Bůh, aby zahanbil moudré, a co je slabé, vyvolil Bůh, aby zahanbil silné“ (1 Kor 1,26-28).

A abychom nezůstali na pochybách, Pavlovu úvahu o kádrové způsobilosti Božích služebníků pěkně doplňuje slavná modlitba Ježíšova: „Velebím tě, Otče,

Pane nebes i země, že jsi toto věci skryl před moudrými a rozumnými a zjevil je maličkým. Ano, Otče, tak se ti zalíbilo“ (Mt 11,25n).

Je to jen další připomenutí dávného Izajášova zvolání, že „Boží cesty nejsou cesty naše“. My projevujeme úctu bohatým, urozeným a významným lidem, zatímco Hospodin si buduje mocný val proti svým protivníkům z úst nemluvnat a kojenců. A jeho vyvolenými bohatými bývají ti nejméně pravděpodobní: brýlatý tlouštík, plešatý úředník, plnoštíhlá paní uklízečka, podezřelý bezdomovec. Ano, Panovník Hospodin se směje naší pompézní okázalosti, našemu lpění na vnějšku a povrchu, našim pošetilým hodnotovým stupnicím.

Mějme se tedy na pozoru, kdykoli se na někoho díváme spatra. Na kostelní babky, na venkovské balíky, kterým sláma čouhá z bot, na rozesmáté brášky charismatiky. Mějme se, přátelé, na pozoru, abychom jednou nezjistili, že všechno je jinak. Že prostoduchý výraz v obličejích lidí, na něž hledíme přezíravě, je počínající svatozář.

Dobře víme, že „Bůh se staví proti pyšným, ale pokorným dává milost“ (Job 4,6). A často k nejsvatějším úkolům vybírá toho, od něhož my lidé vůbec nic neočekáváme. Vždyť už adventní písně k nám přinesly požehnanou vzpomínku na ony svaté chvíle, kdy se v nejzapadlejší provincii Římské říše ... na kraji bezvýznamné vesnice ... ve špinavém chlévě mezi hospodářskými zvířaty ... narodilo děťátko ... Ten nejnepravděpodobnější hrdina ...

Pavel Hošek, KT, Perspektivy 41

LÉPE BÝT JAKO VŮL A OSEL

Jakpak se k vánočním jeslím dostali osel a vůl? Všichni je známe, jak stojí za Josefem a Marií a děťátkem jako tiší zástupci němých tváří a celé přírody, která se v nich jakoby sklání před nově narozeným Spasitelem. Ale v novozákonních příbězích vůbec nefigurují.

K betlémským jeslím se tato dvě zvířata dostala nepochybně z proroctví Izajášova. Tam hned v první kapitole, v druhém a třetím verši čteme: „Slyšte nebesa, a ušima pozoruj země, nebo Hospodin mluvil: Syny jsem vychoval a vyvýšil, oni pak strhli se mne. Vůl zná hospodáře svého a osel jesle pánů svých, Izrael nezná, lid můj nesrozumívá.“ Izajáš prorokoval v době, kdy Boží lid na Hospodina zapomínal a liboval si ve zlých věcech. Proto si hned na počátku proroctví Hospodin jakoby obrazně stěžuje nebesům a zemi, které volá za svědky. I to zvíře poznává svého pána, ale lid můj nezná, nerozumí – totiž mému slovu, mému poselství. I ta nemá tvář je vděčnější svému hospodáři nežli Izrael Hospodinu.

Křesťanská církev vždycky vyznávala, že v betlémských jeslích leží nejvyšší Hospodář celého vesmíru a Pán pánů všeho světa. V této víře četla i Starý Zákon a samozřejmě také první kapitolu proroctví Izajášova. Kdo jiný tam může být tím hospodářem nežli nejvyšší Hospodář celého světa? Zvláště jim to naznačovala vazba „jesle pánů svých“, protože Pán, hebrejsky adonaj, bylo Boží označení všude tam, kde v hebrejském textu Starého Zákona stál posvátný a proto nevyslovovaný čtyřpísmenný znak JHVH. A tak viděli v pánu a hospodáři

přímo a rovnou Hospodina a v jeslích jesle jeho Syna. Vůl a osel, zvířata známá svou tupostí, ty jesle poznala, kdežto mnozí kolem Pána v jeslích nepoznali.

Ti mnozí kolem nejsou jen současníci Ježíšovi. Jsme to i my. Pán všeho stvoření se totiž poníží do jeslí stále. Nevchází do tohoto světa s halasem králů, ale trpí s trpícími, pláče s plačícími, hyne s hynoucími, je dodnes ponížován a zabíjen ve svých nejmenších bratrech, lehá si s nimi do nečistého koryta v chlévě. Nic jiného totiž jesle nejsou. Neprávem mluvíme o poesii Vánoc. Svrchovaný Pán všeho stvoření se z těch jeslí půvabně a spokojeně neusmívá, nýbrž klesá se svým křížem do bláta našich cest po boku všech sevřených a pronásledovaných, aby byl docela blízko lačnicím a žíznícím po lásce a spravedlnosti. Bída, bezradnost, pokoření a ponížení do vši naší nečistoty a viny, troskotání a umírání, to jsou ty Kristovy jesle.

Jenže my ho v nich nepoznáváme. Nemáme chuť ho v nich poznat. Chtěli bychom jiného Spasitele, bez pachu chléva a bez kříže. Chtěli bychom vladaře, který by hned, jak je nám trochu nedobře, pohotově zasáhl, odstranil vše, co se nám nelíbí, přemohl všechny, kdo jsou proti nám a dal nám proti nim zapravdu. Nemíváme z toho radost, že on k nám přichází v ubohých a trpících, ve svých nejmenších bratrích, a že jejich bída jsou jeho jesle. Však se často víc než těm dvěma podobáme různým dravcům a šelmám, kterými se to hemží nejen kolem nás, ale nejednou i v nás samých.

Budeme-li věřit v moc lásky, začnou nás možná někteří kolem považovat za voly a osly. Ovšem lépe být jako osel a vůl u jeslí, z nichž svítí Boží láska, nežli jako šelma mezi šelmami na poušti závisti a nenávisti, kde se všichni navzájem derou a žerou. Lépe – třeba jako vůl a osel – držet stráž naděje u betlémského děťátka, nežli lovit v mrazu marnosti. Být oslem a volkem u jeslí Kristových je milost, výsada.

„Vždyť vůl zná hospodáře svého a osel jesle pánů svých.“

Jan Heller

protestantský teolog, profesor Starého zákona na evangelické teologické fakultě

SVATÁ ZEMĚ BETLÉM – BAZILIKA NAROZENÍ PÁNĚ

Je zvláštní navštívit Betlém v létě. Přece jen máme v našich představách betlémskou scénu u jesliček spojenou se sněhem a zimou. Když je vám v Betlémě teplo, napadne vás, co zde asi bylo ve staletích před tou chvílí, než sem za sčítáním lidu přišel Josef s těhotnou Marií.

Zmínka se zmiňuje o Betlémě je z doby faraóna Amenhotepa IV. Někdy čtrnáct století před Kristem. Jmenoval se tenkrát Bit-ilu-Lacham (Dům bohyně Lachamy). To byla kanaánská bohyně plodnosti. Vývojem pak vznikl název Bit-lacham (Dům chleba) – dnešní Betlém.

Bible se zmiňuje o Betlému v souvislosti se smrtí Ráchel, matky Josefovy a Benjaminovy. Její manžel Jakub ji nechal pohřbít v Betlémě. Její náhrobek je tam dodnes. V napjaté politické situaci je velmi dobrodružné se jít do Rácheliny

hrobky pomodlit – sám bych už znovu neměl tu odvahu, a možná by mě tam vojáci ani nepustili.

V Betlémě žila také prababička krále Davida Rút. Narodil se tam David, který v okolí Betléma pásal ovce svého otce, než ho Samuel pomazal na krále. Z Davidova rodu pochází Josef, muž Marie, z níž se narodil Ježíš.

Biblický Betlém už dnes neexistuje. Vyrostlo nové město. V prosinci i v Betlémě koupíte snáze jahody než vánoční pohledy. Je mi líto, že místo Božího narození je objektem sporů mezi různými křesťanskými vyznáními. Kostel Narození Páně nechal vybudovat kolem roku 330 císař Konstantin. Po staletí byl přestavován až do současné podoby. Spor mezi málo bratrsky naladěnými křesťanskými obcemi vedl k tomu, že v zimě krásnila hlavní loď kostela často vědra, která zachycují vodu protékající střechou, protože nedošlo k dohodě, kdo je odpovědný za její opravu. Jsem moc rád, že se v posledních letech křesťanská srdce více otevřela a místo Ježíšova narození přece jen získá důstojnější vnější podobu.

Pod hlavním oltářem se nachází jeskyně Božího narození s hvězdou zapuštěnou do podlahy s nápisem: „Hic de Virgine Maria Jesus Christus natus est“ – Zde se z Marie narodil Ježíš Kristus. Když jsem se zde chtěl v klidu pomodlit, musel jsem přijít už v pět hodin ráno. A nepopudit modlíci se Armény. Proklouznout do jeskyně narození. V tichosti rozjímat do začátku římskokatolické mše svaté a po jejím skončení čekat, kdy vás vehementně kadidlem doslova vykouří pravoslavný duchovní, protože nastal čas jejich bohoslužby... Nepokoj ve vztazích těch, kteří zde uctívají narození Knížete pokoje. To je ten největší dárek pro všechny.

V našem českém prostředí nemáme nouzi o germanismy. Uvědomil jsem si, že německy dávat, „schenken“, znamenalo nejprve dát někomu napít (od toho náš „šenk“ – nálevna). Obdarovat někoho znamená tedy uspokojit jeho žízeň. Kdo nemá žízeň, tomu nic nedáme. Dnes nemají lidé žízeň a hlas (jsou spíše přesyceni), ale žízní především po porozumění a lásce. Především tento „šenk“ je potřeba o každých svátcích i mimo ně otevřít! Tak jsem to dostal formulováno v různých vánočních přáních: „Věřím, že mi svět oplácí podle toho, co mu dávám.“ „Co nejvíce investuj do štěstí, které jsi schopen rozdávat.“ „Dej světu to nejlepší, co máš, a dostaneš na oplátku opět to nejlepší.“

To jsou vánoční dárky, které neomrzí!

BETLÉM – POLE PASTÝŘŮ

Do Bejt Sahur, předměstí Betléma, se dostanete při společném putování autobusem. Když jsem byl ve Svaté zemi soukromě, rád nás sem vezl místní taxikář. Vždyť místní jsou živi z turistů a poutníků. A rádi smlouvají. Je mi proti srsti se dohadovat, ale místní taxikář či obchodník má prožitek ze svého obchodu jen tehdy, když s vámi usmlouvá pro obě strany výhodnou cenu.

Proč se vlastně do Bejt Sahur vydat? Křesťanská tradice sem klade místo, kde pastýři pásli svá stáda a kde se jim zjevil anděl s radostnou zvěstí o narození Spasitele (Lk 2,8-10). Všechny ty pastýřské výjevy a také s tím související

výjevy o narození Páně v jeskyni najdeme na stěnách kostela, který nese příznačný název „Gloria in excelsis Deo“. Kostel má charakteristickou formu beduínského stanu. Sedíte tedy tady jakoby s pastýři v jejich příbytku ...

Když se vám podaří vyčkat v kostele do chvíle, než odejdou všechny všechny skupiny, které vám i horkém počasí jarním, letním či podzimním zazpívají Tichou noc a jiné pro jednotlivé národy charakteristické koledy, zůstanete v tichu sami. Jen s těmi pastýřskými výjevy kolem. Tak si tady rád představuji tu svatou noc. Noc je odedávna symbolem strachu, obav. Lidé se bojí temných míst. V antice měli lidé strach ze zlých duchů. Noc je odedávna symbolem strachu obav. Lidé se bojí temných míst. V antice měli lidé strach ze zlých duchů; ovlivňovali život lidí. V noci také lidé neměli důvěru ani ve své srdce, které bylo vždy schopno v temnotě udělat něco, čeho by se neodvážilo ani za světla.

Média neustále mluví o nějakých hrozbách: hvězdné války, jaderná munice, nemoci, na něž nemáme léky, terorismus, mafie, aj. Lidé se bojí už od mateřské školy – napřed vychovatelky, pak učitelky spolupracovníka. Bojíme se o místo v práci, bojíme se profesního selhání, nakonec se bojíme smrti. Strach ničí v člověku sílu bojovat. V boji o skutečnou zralost člověk troskotá na tom, že se nedokáže ničemu odvážně postavit, že nedokáže říci „ne.“

Dnes můžeme vypínačem proměnit i noc v den. Ale v každém z nás zůstávají obavy z temnoty. Noc se stává symbolem života, který zdánlivě přestal mít smysl, v němž se všechno zlomilo.

Poněvadž noc má v sobě něco nebezpečného a ohrožujícího život, snažili se vždycky lidé proměnit noc v něco svatého. V mystických kultech se vždy konaly obřady v noci. Velikonoce se slaví v noci, protože Kristus překonal temnotu hrobu. Narození Páně to jsou také „svaté noci“ (německy *Weih-nachten*, z toho naše *Vá-noce*).

„Veliká noc“ – tedy Velikonoce – to jsou pro křesťany nejdůležitější svátky, ale přesto „svaté noci“ vánoční se zapsaly hlouběji do lidských srdcí, jako by lid cítil, že všechny jeho obavy, strachy před démonickými silami byly proměněny prosvětlením té noci Kristovým narozením. Poprvé tuto výzvu slyšeli pastýři právě tady: „Nebojte se, zvěstuji vám velikou radost: Narodil se vám Spasitel!“ (Lk 2,10-11).

Možná i o Vánocích v srdci každého z nás zůstávají různá temná místa. Ale už to není neproniknutelná temnota. Kristovo narození přineslo do těchto temnot nové světlo. A proto: *Nebojte se!* Někdo spočítal, že podobných výzev je v Písmu 365. Snad proto, abych si to každý den znovu připomněl. Nejen tady na Poli pastýřů, nejen o svaté noci vánoční ...

BETLÉM – MLÉČNÁ JESKYNĚ

Nedaleko baziliky Narození najdeme malý kostelík, který poutníci i průvodci nazývají „Mléčná jeskyně.“ Tento název má původ v legendě, že právě na tomto místě se Panna Maria schovala při útěku do Egypta (Mt 2,13-15). Zde kojila své Dítě a kapka mléka spadla na skálu. V tom okamžiku celá jeskyně zbělela. Dnes

je skála opět tmavá díky doslova milionům svíček, které zde v průběhu staletí byly zapáleny. Toto místo se totiž stalo cílem poutí žen a matek – nejen křesťanských. Prosí zde za své mateřství, za své děti. A prosí také o děti.

Sám jsem na tomto místě prosil několikrát za dvojice, které zdánlivě marně toužily po daru dítěte. Pamatuji zvláště na jednu svou modlitbu na tomto místě. Oběma manželům jsem poslal mobilem textovou zprávu, že na ně tady v modlitbě myslím a vyprošuji dar mateřství a otcovství. V tu dobu ona byla na vyšetření u lékaře, který měl stanovit, co dál... A v tu dobu lékař dotyčně sdělil: „Proč jste tady, vždyť jste těhotná...!“ Už několik let se radují ze svého zdravého dítěte...

Moje poslední návštěva Mléčné jeskyně byla soukromá. S manžely, které jsem sezdaval, a s jejich dvěma dcerkami, které jsem křtil. A děvčata už byla ve věku, kdy se začínala ptát, proč je svět, proč jsme tady my. A jak jsme přišli na svět my sami? Líbila se mi maminka, která dětem vyprávěla, že každá maminka má v bříšku kolíbek a tatínek do ní položí své semínko, a to pak roste a roste, až je z něho miminko.

Zde v Betlémě se také každý zeptá: Jak se narodil Ježíš? O tom, že Maria byla těhotná obvyklých devět měsíců, máme i biblickou zprávu. O tom, že porodila jako každá jiná žena, také vypráví evangelium. Ale počertí tohoto svatého Dítěte zůstane tajemstvím. Počala z Ducha svatého – to nám říká Písmo i naše vyznání víry.

Již zmíněná maminka to svým dětem krásně přiblížila: „Už jsem vám řekla, že obvykle se děti rodí tak, že se maminka s tatínkem milují, jejich životy se propojí. V případě Panny Marie tomu bylo trochu jinak, i když vlastně podobně. Byla zahrnuta tak velikou Boží láskou, že Duch svatý na ni sestoupil a z jejího života se pak narodil Boží Syn“.

V Mléčné jeskyni vás samovolně napadají myšlenky spojené s počítím a životem. A zde si uvědomíte, jak je každý život veliký Boží dar. Život Ježíšův byl tím největším darem pro každého z nás. Ale náš vlastní život je také největším darem pro každého u nás. Pane, díky za život Ježíšův, za život můj. Za každý život, o který jako dar prosí kdokoliv, nejen v Mléčné jeskyni.

ukázky z knihy Prokopa Siostrzonka Svatá země

HISTORIE VÁNOC

Datum Ježíšova narození nebylo pro první křesťany zdaleka tak důležité jako jeho veřejné vystoupení a hlavně jeho utrpení, smrt a zmrtvýchvstání. Z biblických zdrojů jen Lukášovo evangelium dává Ježíšovo narození do souvislosti s historickou událostí, jejíž datum je známo. Jenže zdroj, který měl k dispozici není příliš spolehlivý, proto není možné určit přesné datum Ježíšova narození. To se zprvu patrně připomínalo a slavilo jako jeho epifanií o svátku Zjevení Páně (6. ledna), jako je tomu dnes v některých východních církvích.

Když se svátek Ježíšova narození začal ve druhém a třetím století připomínat samostatně (Ireneus z Lyonu – 202, Hippolyt Římský – 236), objevila se řada

různých spekulativních návrhů ke stanovení data narození. K později přijatému datu 25. prosince vedla dvojí cesta. Jedna je spojována se zimním slunovratem a s římským svátkem „neporaženého slunce“ („*Sol invictus*“), který roku 274 slavnostně ustanovil císař Aurelianus. Ježíš se podle ní narodil v nejkratší den roku, kdy i pohané slaví naději, že slunce překoná zimu, temnotu a smrt tak jako Ježíš Kristus. Ostatně i starozákonní prorok Malachiáš psal o „slunci spravedlnosti“ a křesťané jeho výrok vztahovali na Krista. Souvislost Ježíšova narození se slunovratem hájil například svatý Augustin a ještě Isaac Newton, naopak pro puritány byla dokladem pohanské povahy Vánoc.

Větší váhu však měla druhá cesta, která vycházela z předpokladu, že Ježíš, který zemřel o svátku Pesach, židovských Velikonoc, v den 14. nisanu, jemuž zhruba odpovídá 25. březen latinského kalendáře, byl v tomto dni také počat. Podle jedné židovské tradice je totiž znakem dokonalého života, že trval celistvý počet let, a svátek Zvěstování Panny Marie (čili Ježíšova početí) se slavil v tentýž den. A pokud se k datu 25. března připočte devět měsíců těhotenství, vychází datum 25. prosince.

Nejstarší jednoznačné určení data křesťanského svátku Vánoc na 25. prosinec pochází z *Chronographu* pozdně římského kronikáře Furia Dinysia Filocala z roku 354, který ustanovení tohoto data klade do roku 336, za papeže Liboria. Liborius je tedy stanovil autoritativně, aby ukončil diskuse a spory, nicméně vzal v úvahu jejich výsledek. Filocalův spis se ovšem zachoval jen v pozdějších opisech, takže nelze zcela vyloučit, že tento záznam je pozdější vsuvka.

Křesťanské Vánoce

Slavení svátku bylo krátce přerušeno, když se Řehoř z Nazianzu v roce 381 vzdal úřadu konstantinopolského patriarchy, ale bylo obnoveno Janem Zlatoústým asi v roce 400.

V raném středověku se oslava Narození Páně považovala za méně významný svátek než Epifanie (Zjevení Páně, 6. ledna), v západním křesťanství zaměřená na návštěvu mudrců. Význam Vánoc však postupně rostl po korunovaci císaře Karla Velikého v den Narození Páně v roce 800. Podobu Vánoc výrazně ovlivnil František z Assisi, který roku 1223 v obci Greccio ve střední Itálii slavil vánoční mši před inscenací jesliček s živými lidmi a zvířaty. Tím založil tradici „betlémů“, která se rozšířila zejména ve střední Evropě. Během středověku se pak svátek stal tak významným, že kronikáři uváděli, kde různí magnáti slavili Vánoce. Ke zdobení se užíval stejně jako ve starověku břečťan, cesmína a jiné stále zelené rostliny.

Podle učeného benediktina Jana z Holešova (+ asi 1436) se v českých zemích (a patrně i v celé Evropě) k Vánocům ve středověku vázalo „tisíc lidových zvyků“, z nichž výslovně uvádí sedm: zvyk bdění (vigilie) a postu, pohoštění a almužny pro chudé, vzájemného obdarování, pečení pletenců z bílého těsta (vánočka), krájení ovoce, obcházení s koledou a stlaní slámy na podlahu. Všechny sice obhájí jako dobré a prospěšné, na každém z nich má ale i ďábel svůj díl, protože všechny se mohou zvrhnout v opak.

Od 17. století se slavení Vánoc pomalu přesouvalo do rodin, kde se připomínalo narození Ježíška a uctíváno rodinné štěstí a pospolitost. Na druhé straně se o

Vánocích vítal i návrat Slunce, zejména na venkově, a lidové zvyky zahrnovaly i věštění a další vyloženě pověřené štědrovečerní zvyky a obyčeje. To budilo pohoršení a vyvolalo i opakované zákazy.

V roce 1644 za anglické občanské války puritáni ovládající Parlament zakázali slavení Vánoc jako nebiblického a pohanského zvyku. Následovaly protesty proti rušení Vánoc, zákaz však vydržel až do roku 1660. Podobné zákazy byly uplatněny i ve Skotsku a některých anglických koloniích. Ve Skotsku byl zákaz slavení Vánoc zrušen roku 1686, ovšem oficiálním svátkem se Vánoce staly až roku 1958. V Nové Anglii byla oslava zakázána například v Bostonu v letech 1659 až 1681. V Pensylvánii Vánoce nadšeně slavili Moravští bratři, osadníci německé i moravské národnosti ve městech, která založili, například Bethlehem, Nazareth a Lititz. Moravané v Bethlehemu měli první vánoční stromky v Americe, stejně jako první betlémy.

V Českých zemích bylo prý v 18. století hospodynkám povoleno péct vánočku, což předtím směli výhradně pekaři. Kromě darů pro šlechtice a úředníky bylo zvykem obdarovávat a hostit chudé a koledníky. Vystavování jeslí se v 18. století leckde považovalo za nedůstojné, také proto, že jesle odváděly pozornost mládeže od kázání. Proto nejprve Marie Terezie a poté i Josef II. vydali zákaz stavění jesliček v kostelích, lidé však stavěli jesličky doma, zejména ve východních Čechách a na moravském pomezí. Zákaz stavění jesliček v kostelích byl oficiálně zrušen až v roce 1825.

Měšťanské Vánoce

V roce 1843 vydal Charles Dickens povídku Vánoční koleda (anglicky *A Christmas Carol*) a její okamžitá popularita sehrála velkou roli v moderní proměně Vánoc ve svátky rodiny, dobré vůle a soucitu. Tím, jak překryl církevní charakter oslav svojí humanistickou a světskou představou svátků, ovlivnil Dickens mnoho aspektů Vánoc v západní kultuře. Například rodinný a soukromý charakter svátku, zájem o tradiční pokrmy a pití, tanec a hry i celkové pojetí Vánoc jako svátků štědrosti, velkorysosti ducha, přátelství a lásky.

Tradice zdobení vánočního stromku je také městská a pochází z německých zemí. Jedna z prvních zpráv o ozdobeném a osvětleném stromku v místnosti je v brémské kronice z roku 1570. První stromek v Česku postavil a ozdobil v roce 1812 režisér pražského Stavovského divadla Leibich, původem z Bavorska. Jako ozdoby stromečku se používalo ovoce, ořechy a perníčky, později skleněné, dřevěné, papírové nebo kovové ozdoby a v 19. století také svíčky.

Křesťanské tradice Vánoc se nacisté snažili ve 20. století nahradit domněle „starogermánskými“ a pohanskými „slavnostmi slunovratu“ a „svatým svátkem Němců“, v německých školách bylo zakázáno slavit narození Ježíše Krista a nesměly se zpívat vánoční koledy s náboženskou tematikou. Také v sovětském Rusku bylo slavení Vánoc zakázáno a ve 30. letech zavedl Stalin postavu Dědy Mráze, odvozenou od amerického Santa Clause, který nosil dárky na Nový rok. Československá komunistická vláda se také snažila co nejvíce potlačit křesťanský obsah Vánoc ve veřejném životě. Veřejných oslav Vánoc jako narození Ježíše Krista se československý občan dočkal znovu na Vánoce 1989.

Od roku 2015 zakázaly vlády několika muslimských zemí slavení Vánoc, které podle nich ohrožuje islám.

Upraveno - dle Wikipedie

VÁNOCE A ŠVESTKY

(Dle biskupa Tomáše Holuba)

Vánoce jsou v Česku jako jedné z nejateističtějších zemí spojeny hlavně s dárky a dobrým jídlem. Uznává, že komerce a konzumní způsob života posunuly Vánoce velmi daleko od původního smyslu svátku.

„A to je obrovská škoda. Protože v tu chvíli si hrajeme na kouzlo vánoční atmosféry, ale vůbec se nedostaneme k jádru,“ vysvětluje Tomáš Holub. A přirovnává to ke stromu se švestkami na konci srpna.

„Nahoře jsou skvělé, sladké švestky, dole jsou polozelené, kyselé. A to, co dělá komerce, je, že nám říká: nikam nelezte, zůstaňte dole a myslete si, že ty polokyselé jsou ty nejsladší, který existují. A my jsme tak hloupí, že jim uvěříme místo toho, abychom vylezli nahoru. A to si myslím, že se děje s Vánocemi. Namísto toho, abychom hledali to, co je krásné, si necháváme namluvit nebo nakecat, že tyhle ty polokyselé švestky jsou fakt dobré.“

Ideálem je podle něj rodinná pohoda. „Setkání kolem rodinného stolu je ideál, ke kterému my Češi nezávisle na víře směřujeme.“

VÁNOCE A MRAVENCÍ V BŘIŠE

Jsou Vánoce. Našemu synovi byly před měsícem čtyři roky a já bych tolik chtěla, aby tato oslava narození Ježíška proběhla bez chyb, aby si to náš malý opravdu užil a hlavně ucítil ty mravence v břiše, které jsem jako malá mívala já. Mohlo za o těšení? Všudypřítomné tajemství? Blízkost překvapení? Vánoční kouzlo? Nevím. S přibývajícím věkem, jednu zimu, mravenci z břicha někam zmizeli a už se nikdy nevrátili.

Vysmejčila jsem byt, napekla desatero druhů cukroví, načančala všechny místnosti. Společně se synem pak nazdobila stromeček a připravila taky jesličky se senem pro malého Ježíška. Na celý Betlém jsme si tenkrát ještě netroufli, malé figurky by nejspíš přišly k úrazu. Nastal vytoužený Štědrý večer a já byla naprosto vyšťavená, ovšem plná očekávání, jak tyto Vánoce prožije náš syn. Abych u něho nakonec ještě vyvolala onen „vau“ efekt, zapálila jsem v obýváku svíčky, rozžala prskavky, pustila koledy a nakupila hromadu dárků pod stromeček. Pak už jen zazvonil zvoneček a ...

Matty se zářícíma očima vystřelil od štedrovečerní tabule v kuchyni, mistrně vybral zatáčku v chodbě a pelášil do obýváku, kde bylo celé to moje „divadlo“ připraveno. Jeho kroky však k našemu velkému překvapení nesměřovaly ani k jiskřícím prskavkám, ani k té hoře dárkového papíru. On si to namířil přímo k jesličkám, kde na seně ležel nahatý Ježíšek, kterého jsem tam těsně před zazvoněním položila. Obhlédl situaci, vmžiku vyskočil a znovu odběhl do

kuchyně. Během chvilky byl zpátky. V ruce držel károvanou utěrku a začal do ní malého Ježíška v jeslích zabalovat: „Jsi nahatý a máš zimu.“

Nebudete-li jako děti, nevejdete do Božího království ..., blesklo mi hlavou a na chvíli, jen na malou chvíličku se mi zase vrátili mravenci do břicha.

Renata Holčáková

XV. VÝSTAVA BETLÉMŮ ZPESTRILA ADVENTNÍ ČAS V NAŠEM MĚSTĚ

V neděli 15. 12. skončila úspěšná XV. výstava betlémů v Heřmanově Městci, kterou připravila MO KDU-ČSL ve spolupráci s organizací SPOKUL. Na sedmdesát vystavených betlémů shlédlo během čtrnácti dnů v Městské galerii velké množství návštěvníků, kteří obdivovali umění jak současných tvůrců, tak i šikovné ruce a vynikající cit pro lidovou tradici našich předků. Z reakcí návštěvníků je patrné, že bylo na co se dívat i z čeho vybírat ve vánočně laděném prodeji ozdob, betlémů či perníčků. Se zájmem se setkala i expozice v 1. patře galerie včetně ukázky starých vánočních tradic.

V rámci výstavy proběhla též soutěž o nekrásnější vánoční ozdobu v modrobílém, do které se přihlásilo více jak 30 kolektivů i jednotlivců od mateřských škol, přes klienty Domova pro seniory, až po děti s rodiči či prarodiči. Všechna díla byla vystavena v prvním patře galerie a návštěvníci měli možnost svým hlasem určit vítěze z pohledu návštěvníků. Celkem hlasovalo 756 návštěvníků. Na 1. místě (203 hlasů) se umístil ozdobený stromek Heleny Hlaváčkové a Zdenky Knapové z Domova pro seniory v Heřmanově Městci. Na místě druhém uspělo IV. oddělení školní družiny ZŠ v Heřmanově Městci (157 hlasů). Třetí místo pak se 128 hlasy patří paní Vlastě Věře Bláhové. Všem soutěžícím blahopřejeme, protože i dle hodnocení odborné poroty před zahájením výstavy by si ocenění zasloužila většina přihlášených tvůrců.

Nezbývá než poděkovat všem, kteří se o realizaci a zdárný průběh výstavy zasloužili, zvláště Heleně Polanské, Zdeně Sedláčkové a Václavě Výborné. A všichni se můžeme těšit se na další již XVI. výstavu betlémů v roce 2021. Celý výtěžek výstavy, tj. 43.237,- Kč, byl věnován na opravu církevních kulturních památek v Heřmanově Městci. Věříme, že výstava potěšila spokojené návštěvníky a přispěla k příjemné předvánoční atmosféře v Heřmanově Městci.

Marek Výborný

PURPURA NA PLOTNĚ STÁLE VONÍ...

Jakmile v našich domovech začne vonět vanilka, skořice, badyán či borovice, je víc než zřejmé, že k nám přichází kouzelný čas Vánoc. Ať už je to vůně od pečení cukroví, větviček borovice z vánoční dekorace, praskajícího dřeva v krbu nebo zapálené aromalampy, vánoční atmosféra je tu.

Typickou vůní spjatou s českými Vánocemi je vánoční purpura, kterou si lidé rozdělávali na plotně nebo nad ohněm. Uvolňované teplo zvyšuje vonný účinek

purpury a zároveň suší byliny. Proto dříve hospodyně, hlavně před Vánocemi, zavěšovaly bylinky nad plotny, sušením se rozvíjela vůně a navozovala vánoční atmosféru. Dnes už má málokdo doma kamna. Purpuru však můžete zabalit do alobalu a položit k topení nebo někam jinam k pozvolnému teplu. Lze ji také dát do aromalampy, místo vonného oleje. Pozor, purpura nesmí hořet plamenem, ale jen se mírně nahřát.

Purpura se míchá z rozmanitých bylin, nejčastěji je to levandule, máta, muškátový oříšek, mateřídouška, majoránka, rozmarýn, kmín, anýz, fenykl, oregano, květy růží, heřmánku, měsíčku, chrpy, dále jehličí, listy maliníku, jahodníku, ostružiníku. Většinou se přidává ještě skořice, hřebíček a trocha jehličí.

Výběr bylin je široký, takže si ji můžete namíchat doma z dostupných zdrojů, pokud si ji nekoupíte hotovou v obchodě. Směs bylin se rozdrťí, nasype do uzavíratelné sklenice a pokape několika kapkami vonného oleje, nejlépe symbolizujícího vůni Vánoc (skořice, pomeranč, borovice, vanilka, mandle, hřebíček nebo jehličí) a na závěr se promíchá. Na odležení je třeba vyčkat jeden až dva týdny. Až uplyne potřebný čas, otevřete sklenici a vpustíte vůni do vašeho domova.

Převzato z www.enapo.cz

VÁNOČNÍ ZÁZRAK

O Vánocích roku 1944 se v opuštěném domě v polském Krakově ukrývaly tři varšavské rodiny. Žily tu v jediném pokoji už od října. Dobří lidé jim přinesli slámu, několik hrníčků a misek. Každá rodina si vede svou vlastní kuchyni. Jedněm to jde, druzí jsou trochu leví. Každopádně jsou všichni hladoví. Hledí na sebe dost nevraživě. Všechno je rozděluje: věk, prostředí, z něhož pocházejí, vzdělání. Spojuje je pouze jedno: jsou na útěku ...

Do onoho krakovského domu se dostaly tři rodiny. Musejí zde zůstat, musejí nějak přečkat válečné období. Jak dlouho ještě? Vždyť se to nedá vydržet. Tak moc se už nenávidí! Nenávist jednoho k druhému všechno doslova šíří ...

V této atmosféře nastal Štědrý večer. Každá rodina si něco připravuje. Je zima a smutno jako ještě nikdy. Šestnáctiletý syn jedné z rodin přináší odněkud velký stromek. Nikdo neprotestuje, že je v pokoji těsně. Odsouvají se slavníky a stromek se pak postaví doprostřed. Chladný dům je najednou jakoby proteplen ...

V rozbitém domě žilo v jednom pokoji od konce října dvacet lidí: pět mužů (mezi nimi jedno čtyřměsíční nemluvně) a patnáct žen. Ti všichni žili v jakémsi společném pekle. Na Štědrý den se najednou objevil anděl, přinesl stromek a způsobil zázrak: všichni usedli ke společnému stolu.

Nemluvně toho večera je dnes už šedesátník. Chlapec, který přinesl tehdy stromek, zemřel před několika lety. Téměř všichni už vlastně zemřeli. Zázrak toho válečného Štědrého dne však trval velmi dlouho. Rodiny udržovaly přátelství dlouhá léta, i když se v mnohém lišily: prostředím, věkem, vzděláním.

Co se vlastně tenkrát o tom válečném Štědrém dnu stalo? V jedné vteřině se světlice změnila. Všichni začali mluvit. Musel to být strašný hluk po dvou měsících hlubokého ticha. Tenkrát o Vánocích se společné mlčení prolomilo zázrakem smíření. Zázrakem přijetí druhého člověka takového, jaký je.

Z knihy Prokopa Siostrzonka Vánoční miniperly

ČTYŘI SVÍČKY

Na adventním věnci hořely tiše čtyři svíčky. Bylo slyšet, jak si mezi sebou šeptají.

První svíčka vzdychla a řekla: „Jmenuji se **POKOJ**. Ráda bych přebývala mezi lidmi, ale jim na mně nezáleží. Moje světlo sice svítí, ale lidé žádný mír nedodrží. Její světýlko bylo čím dál menší, až docela zhaslo ...

Světlo druhé svíčky zakmitalo a svíčka řekla: „Jmenuji se **VÍRA**, toužím svítit lidem na cestu životem, ale oni mnou pohrdají, jsem prý nmoderní a zbytečná. Lidstvo nechce o Bohu nic vědět, nemá tedy cenu, abych svítila!“ Průvan zavál místností a druhá svíčka zhasla ...

Smutně se ke slovu přihlásila třetí svíčka: „Jmenuji se **LÁSKA**. Toužím být v lidském srdci, ale lidé si mě nevšímají, nechtějí mě. Vidí jenom sami sebe. Říkají, že volné vztahy jsou lepší, že je třeba si užívat. Už nemám sílu, abych dál hořela.“ Plamen svíčky se zachvěl a zhasl ...

Vtom vešlo do místnosti dítě. Uvidělo svíčky a řeklo: „Proč nesvítíte, kdo vás zhasl?“ A rozplakalo se ...

V té chvíli zašeptala čtvrtá svíčka: „Neboj se! Mé jméno je **NADĚJE**! Dokud já svítím, není nic ztraceno! S mojí pomocí se dají i ostatní svíčky znovu zapálit.“

Od čtvrté svíčky pak dítě zapálilo všechny ostatní. Plamen Naděje by v našem životě neměl nikdy zhasnout. Každý z nás by měl plameny Pokoje, Víry, Lásky a Naděje stále udržovat.

autor neznámý

ADOPCE NA DÁLKU

Farnost sv. Bartoloměje v roce 2019 nadále ve studiu podpořila dva studenty, adoptované tzv. na dálku. Částkou 6.900 Kč bylo pro školní rok 2019/2020 garantováno studium Sofii z Běloruska. Částkou 7.000 Kč pak Musokemu z Ugandy. Příjmy k 1.1.2019 činily částku 15.321 Kč. V průběhu roku pak dalších 15.243 Kč. Po zaplacení školného disponuje účet Adopce na dálku částkou 16.664 Kč (k 15.12.2019). Uvedená částka je plně postačující i pro zaplacení školného pro školní rok 2020/2021.

Na podporu adoptovaných dětí se o 3. adventní neděli uskutečnil v kostele sv. Bartoloměje prodejní minitrh. Touto cestou velmi děkuji všem dobrovolníkům,

kteří se do uvedené akce zapojili a stejně tak děkuji i všem dárcům. Adventní neděle přinesla na podporu dětí úžasnou částku 6.459 Kč.

Podpora dárců je pro adoptované děti a studenty nezbytná. Informace o proměně jejich cest si lze přečíst níže (převzato z Bulletinu ACHA Praha č. 11 ze dne 15.11.2019):

Suzan a Sofie jsou dvě mladé ugandské ženy. Obě vystudovaly vyšší školu, mají dobrou práci

a spoustu plánů a vizí. Když byly jejich matky v podobném věku, vychovávaly už jedno, dvě děti, uměly sotva číst a psát a jejich sebevědomí jim nedovolovalo snít o lepší budoucnosti.

Suzan pochází z početné rodiny. Rodiče jsou chudí a dívka by pravděpodobně nedokončila ani základní školu. Jen díky programu Adoptce na dálku získala základní, střední i vyšší vzdělání. Před nedávnem dokončila studium učitelství pro mateřské školy. Nyní pracuje na jedné z nejlepších mateřských škol v oblasti Buikwe. V budoucnu by si ráda otevřela vlastní školu.

Sofie pracuje jako administrativní pracovnice na jedné z nejprestižnějších soukromých středních škol v Ugandě. V minulosti to ovšem neměla jednoduché, neboť pochází z chudé rodiny. Jen díky své pílí a díky podpoře programu Adoptce na dálku byla schopna dosáhnout až na pomaturitní profesní kurz, který jí následně k této pracovní pozici dopomohl. „Mám skvělou práci, a to jen díky dárci, který mě podporoval v programu Arcidiecézní charity Praha. Jsem za to nevyslovitelně vděčná. Velice děkuji!” vzkazuje šťastná Sofie.

Děkuji za veškerou, především dlouhodobou, podporu adoptovaných dětí. Do dalších dní přeji pokoj, dobro a radost z narozeného betlémského děťátka.

At' máte i v roce 2020 dobré dny!

Helena Polanská

TŘÍKRÁLOVÁ SBÍRKA – ZAČNĚTE S NÁMI NOVÝ ROK OPĚT DOBRÝM SKUTKEM!

Již podevatenácté se na začátku ledna v našem městě objeví tříkráloví koledníci s prosbou o pomoc potřebným. V loňském roce byli obdarováni rekordní částkou přesahující bezmála 125 tisíc Kč. Vážení spoluobčané, za vaši štědrost Vám patří obrovský dík. Ceníme si jí o to více, že si jsme vědomi často velmi nelehké osobní situace mnohých z Vás. Díky Vašim darům byly podpořeny projekty chrudimské charity: pečovatelská a ošetrovatelská služba včetně osobní asistence v celém chrudimském regionu (mimo jiné nákup a možnost zapůjčení kompenzačních pomůcek apod.) i podpora projektu Občanské poradny, která zajišťuje bezplatné porady klientům v právních i ostatních životních situacích. Část výtěžku podpořila také humanitární projekty v zahraničí. Obdobný účel bude sbírka plnit i letos. Chrudimská charita svojí pomocí pokrývá i region Heřmanoměstecka. Proto neváhejte se v případě potřeby na ni obrátit a využít

její služby (<http://chrudim.charita.cz>). Věříme, že i letos budete mít své dveře pro koledníky otevřené.

Posláním Sdružení Charita ČR je pomáhat těm nejpotřebnějším, lidem v nouzi bez ohledu na jejich vyznání, rasu nebo národnost. Tříkrálová sbírka je řádně povolena Ministerstvem vnitra ČR. U nás spolupracujeme při zapečetování a rozpečetování pokladniček s Městským úřadem. Sbírka je chráněna proti zneužití, neboť každá skupinka bude mít zapečetěnou pokladničku a vedoucího staršího 15 let, který bude vlastnit průkazku s pověřením generálního sekretáře SCHČR. Pokud by Vás navštívily v těchto dnech osoby bez těchto náležitostí či jinak podezřelé, oznamte toto ihned Městské či státní Policii ČR nebo na telefon asistenta sbírky v Heřmanově Městci (732 789 248). Pomůžete tak zabránit zneužití sbírky.

U nás v Heřmanově Městci budou skupinky tří králů navštěvovat vaše domácnosti **v sobotu 11. ledna**. Předem Vám děkujeme, že nenecháte své dveře zavřeny. Pokud by se někdo z čtenářů chtěl zapojit do sbírky jako koledník, budeme rádi. Věk není limitem! Ozvěte se na tel: 732 789 248. Díky za pomoc! Tři králové, kteří nesli dary do Betléma, budou mít také pro Vás připravenou koledu a malou pozornost. Přeji Vám klidné a radostné prožití Vánoc a spolu s Třemi králi na shledanou v novém roce 11. ledna.

Marek Výborný, koordinátor TKS

NOVOROČNÍ NADĚJE

Vstupujeme do dalšího roku svého života. Jsme naplněni nejistotou, smutkem, obavou, strachem, neklidem a zklamáním.

Nechme však zaznít ve svém nitru vánoční zvěst: „Nebojte se, zvěstuji vám radost, která bude pro všechny lid!“ Zdrojem této radosti i naděje nesmí být podceňování těžkostí a obtíží, jež denně nově vyvstávají. Naše situace i v tomto novém roce bude nesnadná a těžkosti mohou být ještě větší. Všechno, co nás čeká, vyžaduje velkou odvahu, statečnost i odpovědnost, především pak charakter, čistotu srdcí i úmyslů. Nadále ob stojí jen taková řešení, která budou vycházet z hodnot celým národem objevených v listopadových dnech. Jde o lásku člověka k člověku, vzájemnou důvěru, život v pravdě, nenásilí, toleranci. Jednotu a především demokracii založenou na mravnosti.

K tomu se musíme i v tomto roce denně hlásit a tím musíme žít. Stále je třeba bojovat za vítězství dobra jen dobrými prostředky. Všechna vítězství zloby, nenávisti, pomstychtivosti, bezohlednosti a zpupnosti jsou jen krátkodobá, jak jsme poznali v minulosti na všech, kteří nás utlačovali. Zlo nemá trvání, je již samo v sobě odsouzeno k zániku.

Naději ve vítězství dobra nesmíme nikdy ztratit, jí přece žijeme a ona dává všemu smysl, i všem našim obětem. Jen nepodlehne netečnosti, pasivitě nebo dokonce nenávisti, lhostejnosti, a tím i sobectví. Nejhorší by bylo stažení se do vlastní ulity, vytvářet ghetto nám blízkých a být naplněn nezájmem o stav naší společnosti. Jde přece o naši jedinou zemi, náš národ, náš domov.

Musíme sloužit všude tam, kde můžeme konkrétně prospět. A tento náš postoj se musí jevit ve všech oblastech našeho života: v pevnosti našich rodin, ve výchově dětí a mládeže, v mezilidských vztazích, na všech ulicích i pracovištích. I v naší neustálé angažovanosti ve prospěch naší vlasti. Všechno naše jednání v tomto roce musí směřovat k upevnění naší svobody, lásky a jednoty. V touze po pravém dobru musíme být solidární a za všech okolností musíme hájit svobodu a demokracii, i za cenu velkého nasazení a obětí.

Buďme i v tomto roce lidmi jasnými, lidmi naděje. Ve všech střetáváních mějme respekt vůči politickým protivníkům a neustálou ochotu spolupracovat se všemi lidmi dobré vůle. Kde najedeme jiskřičku dobra, snažme se, aby se i naším dechem rozhořela. Nalomené nedolomme! Mějme neustále jedno srdce a jednu mysl. Kam v tomto roce vstoupíme, tam ať zavládne radost a naděje. Nebojte se!

+ *František Lukeš (Slovo ke dni, leden 1992)*

Ježíš hledal kritické lidi, kteří jsou svobodní od lži a od modloslužebnictví systému, lidi, kteří jsou schopni žít v prostoru lásky, přestože byli mnohokrát zraňováni. Takovým společenstvím má být církev. Kamkoliv přijdu, vždycky se tam několik takových lidí najde. A myslím, že teprve věčnost ukáže, že jsou to právě tito lidé, kdo drží svět pohromadě, že jsou to oni, kdo zabraňují, aby se to všechno kvůli naší nenávisti a našemu zranění nerozpadlo.

Richard Rohr

CHYSTANÉ KULTURNÍ AKCE V HEŘMANOVĚ MĚSTCI

26. 12. - kostel sv. Bartoloměje 15.00 - 16.00 hod. možnost prohlídky betléma v kostele

27. 12. - 17.00 - kostel sv. Bartoloměje - Jan Jakub Ryba: Česká mše vánoční „Hej, mistře!“ v provedení pěveckého sboru Vlastislav a souboru ReBelcanto

4.1.2020 ve 12.30 – 16. ročník Dne severských psů v zámeckém parku za nádvořím zámku - přijďte se projet psími spřeženími samojezdů – vozit vás bude musherská rodina Pavla Lněničky ze Strakova u Litomyšle

11. 1. 2020 – Tříkrálová sbírka – začátek 9.00

24. 1. - 18.00 - ekumenická bohoslužba v kostele sv. Bartoloměje

22. 2. od 20.00 - Sokolovna - XXX. reprezentační ples PS Vlastislav - předprodej vstupenek v TIC v Multifunkčním centru na náměstí

Příští číslo KZ vyjde o Velikonocích.

Příspěvek na náklady tisku: 6,- Kč